
Državni izpitni center

M 0 9 1 1 9 1 1 4

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

**SLOVENŠČINA KOT DRUGI
JEZIK NA NARODNO MEŠANEM
OBMOČJU V PREKMURJU**

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 10. junij 2009

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1**A) Bralno razumevanje**

1. sklepna prireditev slovenske srednješolske debatne dejavnosti (Po smislu.) (1 točka)
2. To je naslov finalne slovenske debate, ki je potekala med ekipama Gimnazije Celje Center in Gimnazije Bežigrad.
(Po smislu. Za razlago 2 točki, za jezikovno pravilnost in odgovor v največ dveh povedih 1 točka; skupaj 3 točke.)
3. v Ljubljani/v mali dvorani slovenskega parlamenta – 1 točka; konec aprila – 1 točka
(Skupaj 2 točki.)
4. France Cukjati (1 točka)
5. DA, NE, NE, DA, DA, NE
(Za vsak pravilni odgovor 1 točka; skupaj 6 točk.)
6. o pomenu slovenščine v EU (Po smislu. Dovoljen odgovor v povedi.) (1 točka)
7. v slovenskem in angleškem jeziku
(Po 1 točka; skupaj 2 točki.)
8. dosegli so 41 zmag (in s tem postali najuspešnejši angleški debatni klub) (2 točki)
9. Nekateri dijaki EU niso videli v pozitivni luči, predvsem v smislu manjših možnosti odločanja glede na velikost države.
(Po smislu.) (2 točki)

B) Razčlemba neumetnostnega besedila

1. publicistična – 1 točka
Navedba dveh značilnosti: fotografija/naslovje: nadnaslov, naslov, podnaslov/publicizmi – 1 točka
(Skupaj 2 točki.)
2. objektivno (2 točki)
3. slika/fotografija (1 točka)
4. [doseškou]
[dijalok]
[kran'ski]
[predusəm]
(Za v celoti pravilen zapis 1 točka; skupaj 4 točke.)
5. Sporočevalčev namen je seznaniti bralce z rezultati slovenskih in angleških debaterjev in zmagovalci esejističnega natečaja.
(Po smislu.) (3 točke)

6.

Imena bitij	Zemljepisna lastna imena	Stvarna lastna imena
France Cukjati Janez Dular	Republike Avstrije	Državnega zbora Gimnazije Franca Miklošiča
Mihe Horvata	Strasbourg	Evropske unije Evropski parlament

(Za vsako pravilno rešitev 1 točka; skupaj 6 točk.)

7. Da – 1 točka
Oba zapisa sta pravilna, ker je izraz Evropski parlament stvarno lastno ime in se piše z veliko začetnico, kot občno ime pa se piše z malo začetnico. (Po smislu.) – 3 točke
(Skupaj 4 točke.)
8. unija – združenje/združba
parlament – zbor
ekipa – skupina
simulacija – predstavitev
(Po 1 točka; skupaj 4 točke.)
9. z enainštiridesetimi zmagami
mlajši od štirinajst let
(Po 1 točka; skupaj 2 točki.)
10. sklepna: kakovostni prid., ednina, ženski spol, imenovalnik
slovenske: vrstni prid., ednina, ženski spol, roditelj
debatne: kakovostni prid.
(Samo izpis pridevnikov (vsaj treh) 1 točka.) (4 točke)
11. Zmagala je ekipa Gimnazije Celje Center in postala državni prvak v slovenski debati.
~~~~~ ..... - - - - - (3 točke)
12. NE (1 točka)
13. S S + S
/ S / (4 točke)
14. pogovor; zagovor; predgovor
(Po 1 točka; skupaj 3 točke.)
15. Veliko sodelujočih dijakov na literarnem natečaju je prejelo nagrado.
(Za v celoti pravilno pretvorbo 3 točke.)
16. o katerih/z zaimkom (1 točka)
17. kar (1 točka)
- 18.
reči	rečem	reci
povedati	povem	povej
govoriti	govorim	govori
- (Za vsake tri pravilne rešitve 1 točka; skupaj 2 točki.)

IZPITNA POLA 2**Vrednotenje:**

Vsebinska ustreznost: 0–10 točk

Kdo vabi: 2 točki

Na kaj vabi: 2 točki

Kdaj in kje bo potekala debata: 2 točki

Kdo se lahko prijavi (pogoji sodelovanja): 2 točki

Nagrada zmagovalne ekipe: 2 točki

Zgradba: 0–2 točki

Oblika javnega vabila: 1 točka

Obseg v predpisanih mejah: 1 točka (za 10 besed pod omejitvijo se odbije 1 točka)

Jezikovna pravilnost: 0–6 točk

Za 2 istovrstni ali 2 raznovrstni napaki se odbije 1 točka.

Slog: 0–2 točki

Upoštevanje načel praktične stilistike. Poudarjeno je načelo jasnosti in živosti. Za upoštevanje vsakega načela 1 točka.

(Če kandidat ne upošteva besedilne vrste – javni plakat, se odbijeta 2 točki pri zgradbi in 2 točki pri slogu.)

Zgled:

Debaterji

Dvojezične srednje šole Lendava

vas

VABIMO

na debato z naslovom

Ali se je smiselno učiti več jezikov,

ki bo potekala 20. junija 2006, od 18. do 20. ure, v Kulturnem domu Lendava.

Posamezne debatne skupine, ki lahko štejejo največ šest članov, se lahko prijavite do 15. junija v tajništvo Dvojezične srednje šole Lendava, gospodu Gezi Novaku.

Najuspešnejšo debatno skupino čaka dvodnevni izlet v Budimpešto z ogledom parlamenta.

IZPITNA POLA 3

Vrednotenje:

Vsebina:

– umestitev odlomka

Primer možne umestitve (po smislu): Odlomek je iz zadnjega dela zadnjega poglavja romana. Dono, sin Lutvije Belmolda, je bil prvi romski otrok, ki je končal osnovno šolo in se vpisal v gimnazijo. Toda končal je le dva letnika, potem pa je zabredel v narkomansko združbo, drogira se in razpečuje drogo. Lutvija je bi v tem času v zaporu zaradi trgovine z orožjem, zdaj pa, ko pride iz zapora, poskuša narediti vse, da bi rešil sina. Dono si ne predstavlja, da bi pustil ta način življenja, ve pa, da bo oče vztrajal pri svoji nameri. Hoče narediti konec vsemu temu s samomorom, a takrat se pojavi usodno znamenje. (Do 4 točke.)

Skupaj 4 točke.

– določitev kraja in časa dogajanja

Kraj dogajanja: izmišljeni Veliki Panon v nekdanji Jugoslaviji. Čas dogajanja: sredi osemdesetih let. (Do 3 točke.)

Skupaj 3 točke.

– razlaga odnosa med pripovedovalcem in Donom

Primer možne razlage (po smislu): Dono je edini sin Lutvije Belmolda. Prav zaradi tega Lutvija ne more dopustiti, da bi Dono končal kot narkoman. Nekje celo sam pravi, da bi ga pustil, naj gre po svoji poti, če bi imel še enega sina. Lutvija se krivega počuti najbrž tudi zato, ker je zaradi preprodajanja orožja bil zaprt ravno v času Donovega odraščanja, takrat, ko je sin očetovo pomoč najbolj potreboval. Sin res vse to očetu tudi očita, očita pa mu tudi zgodbo o nedotakljivih. Donu se, podobno kot očetu, prikaže znamenje v obliki žarečega žeblja, in to v najbolj usodnem trenutku, ko namerava dvigniti roko nase. To očeta in sina dokončno poveže, Dono prosi Lutvijo za pomoč, kar ta seveda z veseljem stori. (Do 6 točk.)

Skupaj 6 točk.

– povzetek zgodovine srečanj z ognjenim znamenjem

Prvi se je z žarečim žebljem srečal ded Jorga Mirga, potem ko sta skupaj s Sulijem Barjaktarijem napadla ženo miličnika Perice Miltojeviča. Napadalca sta otrpnila, Miltojevičeva žena pa je lahko mirno odšla. Ujaš Mirga žareči žebelj zagleda, ko v cerkvi potegne nož in z njim ustrahuje župnika, ki noče prositi Boga, da bi Ujašu pomagal pri tihotapljenju blaga iz Italije. Lutvija pa znamenje vidi, ko potegne pištolo in jo nameri v miličnika Galca, ker ga ta hoče naznaniti zaradi tihotapljenja orožja. Pred Donom prhne plamen, ko hoče odrešiti sebe in očeta s samomorom. (Do 6 točk.)

Skupaj 6 točk.

– presoja o spremembah v življenju Romov ob primerih iz romana

Dijak se lahko opredeli kakor koli, vendar pa mora svojo opredelitev primerno utemeljiti. Na primer: Da tehnološki napredek vpliva tudi na življenje Romov, je nemogoče zanikati. Napredek pa prinaša dobre in slabe stvari. Tako na primer Lutvija napelje v svoje naselje elektriko, a napelje jo zato, ker hoče, da dobro deluje javna hiša. Dono se kot prvi Rom vpiše v gimnazijo, toda mesto skriva svoje pasti, v katere se potem ujame. A roman nam govori tudi o tem, da nekatere stvari pri Romih ostajajo enake. Mitološko žareče znamenje uzrejo v vseh štirih generacijah, strah, ki iz tega izvira, je enak pri starih in mladih. ... (Do 6 točk.)

Skupaj 6 točk.

Jezikovna pravilnost:

za 4 istovrstne ali raznovrstne napake se odbije 1 točka – do 5 točk

Zgradba:

členjenost besedila – 1 točka

dolžina besedila – 1 točka (za 50 besed pod predpisano mejo se odbije 1 točka)

Slog:

bogastvo, ustreznost besedišča – do 2 točki; jasnost 1 točka